

KERK & leven
Halewijnlaan 92
2050 Antwerpen
www.kerkenleven.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Filip Debruyne
De parochie is verantwoordelijk
voor de eigen teksten

ALGEMENE REDACTIE

tel. 03 210 08 40
fax 03 210 08 49
redactie.kerkenleven@kerknet.be

VORMGEVING

Grafisch ontwerp
Catapult, Antwerpen
Lay-out & Zetwerk
NV Halewijn

DIENST PAROCHIEBLADEN

tel. 03 210 08 30
fax 03 210 08 36

© copyright
Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren.

OPGEPIKT

ALLE PAARDEN HEBBEN AAN DE WEDSTRIJD DEELGENOMEN

EEN TRAM VOL SIMEONS & ANNA'S *(vervolg)*

Luc VERSTEYLEN

zelf werd je hoe langer hoe zekerder van het antwoord op die vraag: de toekomst van de kerk is de buitengebouwelijke & de familale kerk

kathedralen

zullen alleen nog volstromen na rampen zoals na de aardbeving in Italië de overstroming in Frankrijk & nu de brand in Luik of bij feesten zoals deze drie achtereenvolgende & de meervoudige moederviering met moslims joden & vrijzinnigen op zondagavond 15 oogst

de parochies van de toekomst zijn de buurten & de straten de kerken van de toekomst de huizen & de tuinen de priesters van de toekomst nieuw-gelovige jonge mannen & vrouwen aan wie wij uitstervende bejaarden ons priesterzijn hebben mogen doorgeven aan de uitgang (wat jammer

dat de grote poort gesloten bleef) zag ik weer onze zusters staan even verkleumd als verblijd je zag dat ondanks de toenemende kou de viering hen diep deugd had gedaan

ei zo na misten we daarna dezelfde tram

wat zou het weer een vrolijke terugreis zijn geweest met een tram vol verblijde anna's & simeons

WOORDEN ONTVREEMDEN

MERG

Bart MESOTTEN

Het snijdt door merg en been

Iets wat ‘door merg en been’ gaat of snijdt, dringt door tot in het diepste innerlijk, het is hartverscheurend.

Dit is vertaalkundig een ietwat eigenaardig geval. Men gaat er immers vanuit dat veel Bijbelse uitdrukkingen en gezegden in onze talen zijn binnengekomen door herhaald beluisteren van de oudere vertalingen, vooral Statenvertaling. Welnu, in de oudere vertalingen komt de uitdrukking ‘door merg en been’ niet voor; er zijn wel een paar aanwijzingen in die richting, zoals de verzuchting van Job: ‘Des nachts *doorboort Hij mijn beenderen* in mij, en mijn polsaderen rusten niet.’ (Job 30,17; Statenvertaling)

Elders: ‘Want levend en krachtig is het woord van God, en scherper dan een tweesnijdend zwaard: het dringt diep door tot waar ziel en geest, *been en merg* elkaar raken, en het is in staat de opvattingen en gedachten van het hart te ontleden.’

(Hebr. 4,12) Hier is de volgorde van het huidige gezegde omgekeerd. Maar in de recente NieuweBijbel-Vertaling verschijnt voor de eerste keer de uitdrukking zoals wij ze nu gebruiken:

‘Mij gaat *door merg en been* de hoon van mijn belagers, want ze zeggen heel de dag: “Waar is dan je God?”’ (Ps. 42,11) Zou men kunnen zeggen dat de staande uitdrukking ‘door merg en been’ in het Nederlands geleidelijk tot stand is gekomen op grond van een paar aanduidingen in de oudere vertalingen van de Bijbel, en dat ze nadien in de nieuwste vertaling werd binnengebracht?

Zondagsgebed

Bij Pinksteren *Manu Verhulst*

„Vuur ben ik komen brengen en wat verlang ik anders dan dat het zou branden.” (Lucas 12, 49)

Heer Jezus, leer mij inzien dat zoveel pijn in mijn leven niets anders is dan louterend vuur dat zuivert tot de adel van het hart.

Heer Jezus, leer mij inzien hoeveel dingen in mijn leven bijkomstig, overbodig zijn, schadelijk zelfs.

Laat ze opbranden als kaf en maak me vrij als een kind dat niets heeft en alles verwacht.

Heer Jezus, wakker aan het vuur in mijn ogen, tegen mijn onverschilligheid in.

Wakker aan het vuur in mijn hart, tegen mijn wantrouwen en achterdocht in.

Leg uw gloed in mijn mond, tot woorden, warm en moedig, adem van uw Geest.

Zondagsgebed plukt uit de *Gebedskalender Kerk & Leven 2010*. Deze handzame scheurkalender, met vermelding van alle heiligen van de dag en dagelijks een aangepast gebed, is tegen 15 euro (zonder verzendingskosten) te koop in een van de liturgische centra in uw buurt: De 3 Leliën, Leopoldstraat 59, 2000 Antwerpen, 03/231.03.39 · De 3 Provinciën, Abdijstraat 1, 3271 Averbode, 013/78.04.60 · De Wijngaard, Begijnhof 4, 8000 Brugge, 0477/26.56.17 · Incontri, Kolenmarktstraat 61, 1000 Brussel, 02/509.97.32 · LKD, Dijkstraat 32-34, 9200 Dendermonde, 052/20.19.76 · Carmelitana, Burgstraat 46, 9000 Gent, 09/225.48.36 · Pascali, Nederpolder 16, 9000 Gent, 09/223.40.30 · De Bron, Marktstraat 88, 8530 Harelbeke, 0477/26.56.17 · PIC, Tulpinstraat 75, 3500 Hasselt, 011/21.29.46 · Castrum Abdij Keizersberg, Mechelsestraat 202, 3000 Leuven, 016/31.00.65 · De Peerle, Frederic de Merodestraat 18, 2800 Mechelen, 015/29.84.62 · De Branding, Kerkstraat 22, 8400 Oostende, 0477/26.56.17 · Hermieuwen, Noordstraat 100, 8800 Roeselare, 051/20.15.41 · De Vlaspit, Vlasfabriekstraat 14, 1060 Sint-Gillis, 02/533.29.39 · De Oude Linden, Abdijstraat 40 c, 2260 Tongerlo, 014/53.82.13.

MES

Iemand het mes op de keel zetten

Als je iemand het mes op de keel zet, dwing je hem, soms door bedreiging, tot een keus, tot bekennen, tot betalen, tot een ondubbelzinnig antwoord, een verklaring, toezegging, belofte enz.

Hierbij doet zich een eigenaardigheidje voor. Als wij tegenwoordig deze uitdrukking gebruiken, zijn er altijd twee personen in het spel: iemand met het (figuurlijke) mes in de hand, en iemand op wiens (figuurlijke) keel dat mes geplaatst wordt. In de Bijbel behoren hand en keel tot dezelfde persoon.

In *Spreuken* staat de volgende raad: ‘Als je bij een machtig man aan tafel zit, vergeet dan niet wie je voor je hebt.

Bedwing je gulzigheid, ook al houd je van een goede maaltijd.’ (Spr. 23,1-2)

De Statenvertaling:

‘... En zet *een mes aan uw keel,* indien gij een gulzig mens zijt.’

Er zijn vertalingen die de uitdrukking ongeveer volledig in de huidige bewoording hebben, zoals WillibrordVertaling:

‘... Zet *een mes op je keel,* als je een gulzige eter bent!’ en Beelen/Vander Heeren:

‘... en zet *u een mes op de keel.*’

De reden waarom je in zo’n geval niet gulzig mag zijn - beeldend uitgedrukt: waarom je het mes op je keel moet zetten - ligt hierin:

‘Laat je niet verleiden door zijn lekkernijen, want je wordt erdoor misleid.’ (Spr. 23,3)

De bedoeling van deze verzen schijnt te zijn: als je jezelf niet stevig in handen hebt, als je geen zelfbeheersing hebt, is het gevaarlijk om de gunsteling te zijn van een machtig man.

Het is wel een grote stap om van de Bijbelse betekenis (zelfbeheersing) over te gaan naar de huidige (een ander persoon hardhandig onder druk zetten).

UIT DEN GROOTEN VOLKSKALENDER VAN PAUL VAN ZUMMEREN

Kristien VAN ZUMMEREN

We zitten nu vlakbij het pinksterweekend. De naam “Pinksteren” of “Sinksen” lag bij onze verre voorvaders niet zo in de mond. Nee, die hadden het over “Bloemenpasen”. Ik vertel u dit omwille van het volgende, oude gebruik dat afkomstig is uit onze Lage Landen. Vroeger trok men op Bloemenpasen door de tuinen, velden en weiden. Het waren vooral de kinderen die zich daarmee bezig hielden. Opdracht was dan zoveel mogelijk bloemen te plukken, bij voorkeur boterbloemen, die toen echter “bruidsbloemen” werden genoemd. Van die bloemen moesten de moeders hoepels vlechten en die dienden als versiering waarmee men het mooiste meisje uit de buurt tooide.

Een gebruik dat nu helemaal niet meer lijkt voor te komen, is het planten van de pinksterboom. Die werd op de dorpsplaats opgericht nadat men aan de top ervan allerlei eetwaren en snuisterijen had gehangen. Daarrond werd een rondedans uitgevoerd, terwijl men typische pinksterliedjes zong, waarna het mastklimmen startte ter verovering van de opgehangen goederen. Dat gebruik is in de loop der jaren helemaal losgemaakt van Pinksteren en werd nadien een algemeen verspreid volksspel op onze vroegere kermissen.

Een ander gebruik van toen, dat inmiddels ook helemaal verdwenen lijkt, is de zogenaamde koewachterswedstrijd. Vanuit het dorp was er eerst een wedloop naar een welbepaalde wei. De boerenzoon die als eerste toekwam, werd koning en mocht zich een koningin uitkiezen. Samen brachten ze de mooiste koe uit die wei. Die koe werd versierd met bloemen en naar het dorp gebracht.

Rond Pinksteren werden ook heel wat weerspreuken gecreëerd. Zo was men van mening dat regen op pinksterdag geen kwaad kon. Dus zei men: **PINSTERREGEN IS GODES ZEGEN.**